

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

31 000 Osijek, Lorenza Jägera 9

Telefon: 031 21 14 00

Dekan: 031 21 28 03

Telefaks: 031 21 25 14

URL: <http://www.ffos.hr>

E-mail: helpdesk@knjiga.ffos.hr

MB 3014185 OIB 58868871646

IBAN: HR40 2500 0091 1020 1886 2

Osijek, 2. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE O TERENSKOJ NASTAVI NA STUDIJU PREVOĐENJA

Na temelju plana provedbe aktivnosti u okviru unapređenja ishoda učenja, za studente diplomskog studija prevođenja organizirana je terenska nastava u Bruxellesu, Belgija, od 26. do 30. listopada 2016.

Studenti su sudjelovali u radu Foruma *Translating Europe* 27. i 28. listopada 2016. u organizaciji Europske komisije, Glavne uprave za prevođenje (Directorate General for Translation, DGT). Ove je godine forum bio posvećen prevoditeljskim alatima i tehnologijama. U današnjem prevoditeljskom okruženju prevoditeljima nije dovoljno steći samo jezične kompetencije, već moraju ovladati i raznim prevoditeljskim alatima kako bi odgovorili potrebama tržišta. Posao prevoditelja dramatično se promijenio tijekom proteklih desetljeća kao posljedica razvoja informacijskih tehnologija. U prevođenju se koristi široka lepeza rješenja koja podižu kvalitetu prijevoda i ubrzavaju postupak prevođenja uz očuvanje konzistentnosti terminologije. O tome su na forumu govorili predstavnici DGT-a, korisnici prevoditeljskih tehnologija, nastavnici, studenti, istraživači kao i proizvođači alata koji su iznijeli svoja iskustva i podijelili svoje viđenje kako prevoditelji mogu napredovati u svom poslu prihvaćajući nove tehnologije.

Nakon završetka Foruma, 28. listopada od 14:30 do 17:30 sati studentima su organizirana predavanja i posjet hrvatskom Odjelu DGT-a u Bruxellesu. Na Odjelu ih je primila načelnica službe Mirna Zelić Pokaz, voditeljica hrvatskog odjela Natalija Lujo i prevoditeljice Jovana Stojkowska-Birtanovska, Maja Šimudvarac, Ivana Zeljković, Melita Tratnik i Sanja Željeznjak. Studenti su se upoznali s organizacijom i metodama rada, politikom i postupkom zapošljavanja prevoditelja, mogućnostima stručne prakse i pripravništva, prevoditeljskim i terminološkim alatima i natjecanjima za vanjske prevoditelje. U okviru predavanja studenti su imali priliku razgovarati s prevoditeljima o njihovim iskustvima i svakodnevnom radu. Dobili su i niz korisnih jezičnih savjeta, kao i savjeta o planiranju i razvoju karijere koji će im pomoći u boljem snalaženju na tržištu rada.

Ovim posjetom bitno su unaprijeđeni ishodi učenja na diplomskom studiju prevođenja. U prilogu su programi Foruma (poveznica), radnog posjeta DGT-u, izjave studenata o zadovoljstvu terenskom nastavom i nekoliko fotografija.

Prof. dr .sc. Marija Omazić

Dojmovi studenata i ishodi učenja ostvareni terenskom nastavom:

„Prvenstveno moram naglasiti da je odličan osjećaj konačno doživjeti sve ono što smo učili teoretski u praksi te se družiti s ljudima koji poput nas tek započinju svoj profesionalni razvoj, ali i još više s onima koji imaju godine iskustva u prevodenju. Približili su nam svijet prevodenja na način na koji niti jedan kolegij ne bi uspio. Samo interakcija i iskustva drugih ljudi mogu doprinijeti našem shvaćanju kompleksnog svijeta prevodenja. Put u Bruxelles je zapravo bio odličan završetak našeg petogodišnjeg školovanja na fakultetu te potvrda onoga što svi student anglistike već znaju: našem Odsjeku i svim profesorima koji na njemu predaju je uistinu stalo do studenata i kvalitetne nastave. Isto tako, organizacija ovog puta potvrđuje da je naš Odsjek okrenut konstantnom napretku i poboljšanju nastave. Naučila sam puno toga što će mi koristiti u prevodenju: koje alate, kako i na koji način koristiti. Također, što je najvažnije, naučila sam da nisam sama te da su prevoditelji jedna velika zajednica. Posjet hrvatskom uredu Glavne uprave za prevodenje odlično je iskustvo koje nam je pojasnilo kako izgleda rad prevoditelja u jednoj takvoj instituciji. ... Svako putovanje i iskustvo nas nauči puno toga, a ovo putovanje nas je pripremio za potragu za poslom te nam, između ostaloga, otvorilo i vidike.“ (Ivana Z.)

„Smatram da je studentima ovakav način nastave izuzetno koristan i zanimljiv te da će im svakako ostati dugo u sjećanju. Osim toga, pomaže stvaranju poznanstava s kolegama iz struke te daje mogućnost boljeg upoznavanja s profesorima te otvorenije komunikacije s njima, što je na fakultetu ograničeno na predavanja i konzultacije. Posebno se zahvaljujem profesoricama ... što su organizirale terensku nastavu, provele s nama vrijeme u Bruxellesu i omogućile nam da vidimo što to zaista znači prevoditi za Europsku uniju te se nadam da će Filozofski Fakultet Osijek i dalje nastaviti „tradiciju“ i omogućiti prevoditeljima i iduće godine da posjete Bruxelles.“ (Ana H.)

„Posjet Bruxellesu, odnosno Translating Europe Forumu 2016, bio je iznimno zanimljiv i poučan s više aspekata. Prvi i najočitiji razlog je tema ovogodišnjeg foruma, odnosno napretci u području prevoditeljske tehnologije ... Drugi razlog je taj što smo mogli iz prve ruke vidjeti kako rade i usmeni i pismeni prevoditelji EU-a, koji slove za najbolje u našoj struci. Usmeni prevoditelji na Forumu u pojedinim su nas situacijama zapanjili svojim sposobnostima nošenja s problematičnim situacijama – neizvornim govornicima engleskog jezika, nekoherentnim govorima, prebrzim govornicima itd. S druge strane, s hrvatskim pismenim prevoditeljima iz Glavne uprave za prevodenje mogli smo i otvoreno popričati o prevodenju na toj razini i životu u Bruxellesu, tako da smo dobili popriličan uvid o obje grane prevodenja... Sve u svemu, rekla bih da je ovo bio konkretan kraj našeg prevoditeljskog studija, koji nam je u nekim dijelovima vjerojatno bio apstraktan. Sada možemo točno povezati određena mjesta s informacijama koje smo čuli o njima ... Iako smo tek na početku svog prevoditeljskog puta, posjet Bruxellesu i TranslatingEurope Forumu sigurno će nam ostati u trajnom sjećanju.“ (Gabriela)

„Smatram da je posjet Glavnoj upravi za pismeno prevodenje u Bruxellesu i sudjelovanje na forumu... bio od velike koristi za mene kao studenta prevodenja jer smo vidjeli kako u stvarnom svijetu funkcionira i usmeno i pismeno prevodenje. Posebno me se dojmio posjet Glavnoj upravi za pismeno prevodenje (hrvatski odjel za prevodenje) jer smo ondje dobili informacije iz prve ruke o tome kako je to raditi kao prevoditelj za instituciju poput Europske Unije te kako u stvarnom svijetu izgledaju rokovi za predaju prijevoda. Također smo dobili informacije o tome kako dobiti posao ondje, vidjeli kako izgledaju prevoditeljski uredi na toj razini te smo dobili priliku i sami pitati što nas zanima.“ (Anja)

„Posjet Bruxellesu, svjetskom središtu prevođenja te sudjelovanje na prevoditeljskom forumu u Europskoj komisiji vjerojatno je najbolji mogući završetak mog studija. Ovo je putovanje saželo sve ono što smo naučili tijekom diplomskog studija engleskog jezika na kojem smo odabrali prevoditeljski smjer. Dobila sam uvid u komplicirani, ali veoma uzbudljiv svijet prevođenja kao profesije. Sudjelovali smo na konferenciji koja se fokusirala na prevoditeljske alate i kako oni utječu na današnje prevoditelje te zaključili da postoji još toliko toga za otkriti. Također smo naučili da nam alati zaista mogu puno pomoću tijekom postupka prevođenja, ali svejedno ne mogu zamijeniti ljude. Razgovarala sam s puno ljudi koji rade u različitim područjima prevođenja – u prevoditeljskim agencijama, kao usmeni prevoditelji, samostalni suradnici, profesori i slično. Bilo je vrlo motivirajuće vidjeti različite prevoditeljske profile ljudi okupljene na istome mjestu. Također, mogli smo vidjeti usmene prevoditelje kako rade u prevoditeljskim kabinama, što smo i sami vježbali tijekom kolegija simultanog i konsekutivnog prevođenja na fakultetu. Nakon završnih riječi na forumu, posjetili smo Glavnu upravu za pismeno prevođenje te upoznali prevoditelje koji rade za Europsku uniju. Točnije, upoznali smo hrvatske prevoditelje koji su nas uveli u cijeli koncept rada u Glavnoj upravi. Pokazali su nam cjelokupan proces prijave za rad ili pripravništvo u Europskoj uniji, opisali projekte na kojima upravo rade, objasnili kako koriste prevoditeljske alate te kako je zapravo živjeti i raditi u *de facto* glavnom gradu Europske unije.“ (Marta)

„Ova je terenska nastava bila vrijedna i važna jer smo dobili utisak o djelovanju jedne ogromne prevoditeljske »tvrtke« te okružju koje ona stvara, pohađali smo predavanja stručnjaka u polju suvremenog prevoditeljstva, a i uvidjeli smo ključnu ulogu koju će tehnologija imati u budućnosti prevođenja uopće. Valja spomenuti i činjenicu da smo imali dovoljno vremena za druženje, ali i priliku za iskusiti velik, raznovrstan grad te aktivno koristiti vještine govora na stranim jezicima.“ (Damir)

„Pozornost je posebno privukla tema ‘Prevoditelja bez granica’ zbog ideje zajedništva, solidarnosti i povezanosti u svijetu, a prvenstveno zbog toga što govori o prevoditeljima kao dobročiniteljima koji uistinu mogu učiniti razliku. Nadalje, intrigantna tema također je bila strojno prevođenje, odnosno napredak tehnologije kao neprijatelj prevoditelja i pitanje potencijalnog gubitka radnoga mjesta prevoditelja koje iz toga proizlazi ... Posjetili smo i Glavnu upravu za prevođenje gdje smo imali priliku upoznati naše hrvatske prevoditelje. Posebno nas se dojmilo njihovo gostoprimstvo. Oni su nas srdačno dočekali, ugostili i detaljno prezentirali strukturu Europske unije, proces prijave i testiranja za posao prevoditelja u Europskoj uniji, dobili smo pregled alata kojima se svakodnevno koriste, razmijenili su s nama dojmove i iskustva, a na kraju smo ... mogli vidjeti kako izgleda prosječan ured prevoditelja koji radi za Europsku komisiju i pitati sve što nas zanima. Odlaskom u Glavnu upravu za prevođenje saznali smo mnogo o svakodnevici naših prevoditelja u Europskim institucijama, o organizaciji i prirodi posla, dobili smo priliku vidjeti gdje se sve odvija i u kakvom okruženju prevoditelji rade te čuti što nas sve očekuje kao potencijalne, buduće prevoditelje u Europskoj uniji. Put u Bruxelles omogućio nam je da vidimo stručnjake na djelu i kako stvari funkcioniraju u praksi. Sve u svemu bilo je to jedno divno i nezaboravno iskustvo!“ (Ivana J.)

„Najpoučniji i najkorisniji je za nas mlade prevoditelje koji smo tek u početnoj fazi karijere svakako bio posjet DGT-u. Osoblje u DGT-u se jako potrudilo i vrlo su nam detaljno objasnili svaki korak pri zapošljavanju, imali smo priliku razgovarati s prevoditeljima o njihovim iskustvima i svakodnevnom radu i pitati ih sve što nas je zanimalo. Sznali smo kojim se alatima hrvatski prevoditelji koriste te smo dobili i savjete kako što bolje prevoditi.

Korisno je bilo čuti uvjete koje kandidati moraju ispunjavati da bi bili pozvani na testiranje i kako se prijaviti za stručnu praksu.“ (Nikolina)

„Terenska nastava čiji smo bili sudionici uvelike nam je otvorila oči u grani prevođenja. Imali smo priliku vidjeti kako izgleda stvarni život prevoditelja, izaći iz okvira teorija koje smo usvojili na fakultetu i vidjeti kako se u stvarnom životu i sa stvarnim vremenskim rokovima nose prevoditelji... Najviše mi se svidio dio terenske nastave u kojoj smo posjetili Glavnu upravu za prevođenje. Imali smo priliku slušati voditeljicu odjela za hrvatski jezik, zatim voditeljicu odjela za ljudske resurse koja nam je ujedno i pojasnila proceduru stažiranja za EU. Onaj najzanimljiviji dio bio je kada smo upoznali prevoditeljice za hrvatski jezik koje su nam vrlo rado pokazale i svoja radna mjesta, pomagala kojima se koriste, pojasnile su nam kako to funkcionira od trenutka kada prevoditelj zaprimi novi projekt do tog trenutka kada je on već preveden i spreman za slanje naručitelju. Tijekom studiranja učili smo i o EU institucijama, vidjeli kakvi su to dokumenti koji se prevode, ali nam je ova terenska nastava pomogla da onu sliku koju smo stvorili u našim glavama povežemo sa stvarnim ljudima, mjestima i konkretnim radom.“ (Biljana)

„Za sve nas buduće prevoditelje iznimno je korisno čuti informacije iz prve ruke od prevoditelja koji su svojim radom i trudom uspjeli naći posao koji žele i vole raditi. Također smo imali priliku vidjeti prevoditelje „na djelu“ – njihov radni prostor, svakodnevne zadatke, pa čak i prevoditeljske alate i metode kojima se koriste pri radu. Smatram da bi se ovakva terenska nastava trebala organizirati što je više moguće jer samo tako možemo zapravo vidjeti kako bi naša budućnost mogla izgledati i, što je najvažnije, odlučiti jesmo li spremni za takvu vrstu posla. U mom slučaju, iskustva prevoditelja u Europskoj komisiji bila su bitna jer su me ohrabrila da se jednog dana i sama pokušam prijaviti za taj posao.“ (Ivana K.)

„Predavanja u sklopu Translating Europe Foruma bila su zanimljiva i inspirativna, a u raspravu se mogao uključiti svatko, postavljanjem pitanja ili pak iznošenjem vlastitog stava o određenoj tematici. Činjenica da su na Forumu prisustvovali jezični stručnjaci, sveučilišni profesori, predstavnici prevoditeljskih agencija i predstavnici tvrtki koje razvijaju prevoditeljske alate učinila je rasprave zanimljivima i korisnima... Iskustvo koje smatram najdragocjenijim jest posjet Glavnoj upravi za prevođenje na hrvatski jezik gdje smo dobili uvid u svakodnevicu prevoditelja, proces zapošljavanja i prevoditeljske alate koji se koriste. Izlaganja prevoditelja u Glavnoj upravi za prevođenje na hrvatski jezik pokrila su raznovrsne teme, od funkcioniranja Europske unije, njezine višejezičnosti, prevođenja pravnih spisa Europske unije, alata koji se koriste prilikom prevođenja, pa sve do savjeta kako se zaposliti u Glavnoj upravi za prevođenje na hrvatski jezik, pojašnjenja što se od potencijalnih kandidata očekuje i detaljnog opisa procesa odabira kandidata. Nakon samih izlaganja, prevoditelji su bili otvoreni za pitanja i svaku su nam nejasnoću rado pojasnili. Put u Bruxelles iskustvo je koje nam je još jednom pokazalo važnost prevođenja i ulogu prevoditelja u svim aspektima funkcioniranja Europske unije. (Monika)

Program Foruma:

http://ec.europa.eu/dgs/translation/programmes/translating_europe/documents/tef_2016/tef2016_draft_en.pdf

DIRECTORATE-GENERAL FOR TRANSLATION

VISIT FROM

J. J. Strossmayer University, Osijek

Brussels, 28 Octobre 2016 ; Building G-6 (room 11/1), 18 participants

Ekaterina Naos, +32 29 50 435, + 32 478 42 61 64

Anna Holmén +32 473 87 09 98

	PROGRAMME
13:15	Registration and reception
13:30	<u>Lunch with translators</u>
14:30-14:40	<u>Welcome</u> <u>Speaker</u> : Mirna Zelic Pokaz, Head of the Croatian language department
14:40-15:10	<u>Organisation and working methods</u> <u>Speaker</u> : Natalija Lujo, Head of unit, Croatian language department
15:10-15:50	<u>Recruitment and traineeships</u> <u>Speaker</u> : Julia Brziakova, Human resources unit
15:50-16:30	<u>Freelance translation</u> <u>Speaker</u> : Risto Pitkänen, External translation unit
16:30-17:15	<u>Translation (tools, workflow, terminology)</u> <u>Speakers</u> : Translators from the Croatian language department : Jovana Stojkovska-Birtanovska, Maja Šimudvarac and Ivana Zeljković
17:15-17:30	<u>Questions and Answers</u> <u>Speakers</u> : Translators from the Croatian language department : Jovana Stojkovska-Birtanovska, Maja Šimudvarac, Ivana Zeljković, Melita Tratnik, Sanja Željeznjak
17:30-17:50	Visit to the translators' offices
17:50	<u>DEPARTURE</u>